

आटानाटिय सूत्र

अनुवादक :

भिक्षु चुन्द शास्त्री

Dhamma Digital

प्रकाशक :

नीलकाजी शाक्य

भीमसेन टोल, बुटवल,

लुम्बिनी अंचल, नेपाल ।

आटानाटुत सुतुर

अनुवादक :
भुतुतु तुतुतु शासुतुरी

Dhamma.Digital

तुरकाशक :
नीलकागी शाकुतुतु
भीमसेन टोल, तुटवल,
लु. अं., नेतुल ।

प्रकाशक :
नीलकाजी शाक्य
भीमसेन टोल, बुटवल,
लु. अं., नेपाल ।

लुम्बिनी वर्ष, १९७९

प्रथम संस्करण १०००

वि. सं. २०३६

बु. सं. २५२३

Dhamma.Digital

मुद्रक :
मदन प्रिंटिंग प्रेस,
बालकुमारी,
काठमाडौं, नेपाल ।

‘दुई’ शब्द

“आटानाटिय सूत्र” दीघनिकाय अन्तरगतको एक सूत्र हो । महापरित्राण पाठको सूत्र संकलनमा “आटानाटिय सूत्र” प्रथम र द्वितीय भाणवार रूपमा अन्तमा आउन्छन् ।

“आटानाटिय सूत्र” बाट स्पष्ट हुन्छ, भगवान बुद्धको शील गुण धर्म दुःशील मानिसहरूलाई मात्र मन नपर्ने होइन, दुःशील अमनुष्यहरूलाई समेत मन नपर्ने हुन्दोरहेछ । सूत्रानुसार भगवान बुद्ध मृधकूट पर्वतमा बस्नु भएको बेला राक्षसहरूका राजाहरू चातुर्महाराजाहरू आइकन भगवान बुद्धसित प्रार्थना गरे— “भन्ते भगवान, तपाईंका शिष्यहरूलाई कुनै अमनुष्यले दुःख पीडा दिए यो सूत्र पाठ गराउनु होस् । यस सूत्रको प्रभावबाट अमनुष्य भूत, प्रेत, पिशाच, डंकिनी र किन्नर आदि भाग्नु पर्नेछ । यदि अटेरी भइकन बसी नै रहे उसलाई यस समाजबाट सहने छैन र उसलाई यस समा समितिबाट बहिष्कार गर्नेछ । अरु मानेन भने उसको टाउको सात टुक्रा हुने गरि शिर फोडिदिनेछ ।” भोलि पल्ट भगवान बुद्धले भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक, उपासिकाहरूलाई सम्बोधन गर्नु भईकन “आटानाटिय सूत्र” देशना गर्नु भयो ।

अमनुष्य भूत, प्रेत, पिशाच र डंकिनीहरूले दुःख कष्ट दिए वा तिनीहरू शरीरमा प्रवेश गरे यस सूत्रको संभायना गर्नु पर्दछ । जति सुकं रुकक्ष, रौद्र र चन्द्र स्वभावका यक्षहरू भएता पनि यस सूत्रको प्रभावबाट शान्त नभई रहन सक्दैन । किनभने दुःशील शक्तिको भन्दा सुशीलताको प्रभाव प्रबल हुन्छ । स्वयं अनुवादकलाई यस्ता घेरै

(क)

अनुभवहरू भएका छन् । भूत, प्रेत, पिशाच, डंकिनी (नेपालमा बोक्सी) आए वा यी अमनुष्य बिरामी मानिसमा चढ्यो भन्दा पंचशील प्रार्थना गराउँदै आठानाटिय सूत्र स्मरण गर्दा जन्मै उपद्रव शान्त भएका छन् ।

यस सूत्रको अनुवाद प्रकाशक नीलकाजी शाक्यको आग्रह अनुसार गरेको छु । नीलकाजी शाक्य एक उपासक मात्र होइन, तानसेनको ज्ञानमाला संघको प्रमुख कार्यकर्ताहरू मध्ये एक कार्यकर्ता र समाज सेवी मध्येमा एक प्रमुख समाज सेवी हुनुहुन्छ ।

अन्तमा यो पुस्तक प्रकाशकले आफ्ना जन्मदाता आमाको पुण्य स्मृतिमा प्रकाशित गरेको हुनाले प्रकाशकको आशानुसार यस पुस्तिकाको प्रकाशन-पुण्यबाट जन्म, जरा, ब्याधि र मरण दुःखबाट मुक्त भएको निर्वाण श्री नीलकाजी शाक्यकी आमालाई लाभ होस् भन्ने कामना गर्दछु । प्रकाशककी आमा स्वयं पनि आफ्नो जीवनको अन्तिम क्षणमा गृहत्यागी भइकन अनागारिका शरणशीला रूपमा प्रख्यात भएकी थिइन् ।

यस पुस्तकको प्र.फ. हेर्नाम सहयोग गर्नु भएकोमा आयुष्मान श्रीलभलाई मेरो धन्यवाद छ ।

१७-३-२०२६

बसन्तिय विहार,
कुटवल, लु. अं.

- भिक्षु चन्द्र शास्त्री

शरणशीला अनागरिका

जन्म : ने. सं. १०२२
सिल्लागा, पंचमी, सोमवार

दिवंगत : ने. सं. १०६०
यँलागा त्रयोदशी, सोमवार

आटानाट्टिय सुत्तं

“नमो तस्स भगवतो अरहतो सम्मासम्बुद्धस्स”

(पथम भाणवारो)

एवं मे सुत्तं-एकं समयं भगवाण् राजगहे विहरति
गिज्जकूटे पबबतेण् अथ खो चत्तारो महाराजाण् मह-
तिष्ठा च यक्खसेनायण् महतिया च गन्धब्वसेनायण् मह-
तिया च कुम्भण्डसेनाय महतिया च नागसेनायण् चतुद्दिसं
रक्खं ठपेत्वाण् चतुद्दिसं गुम्बं ठपेत्वाण् चतुद्दिसं ओवरणं
ठपेत्वाण् अभिवक्कन्ताय रत्तिया अभिवक्कन्तवण्णाण् केव-
लकप्पं गिज्जकूटं ओभासेत्वाण् येन भगवा तेनुपसंक-
मिसु, उपसंकमित्वाण् भगवन्तं अभिवादेत्वा एकमन्तं
निसीदिसुण् तेपि खो यक्खाण् अप्पेकच्चे भगवन्तं अभि-
वादेत्वा एकमन्तं निसीदिसुण् अप्पेकच्चे भगवता
सद्दि सम्मोदिसुण् सम्मोदनीयं कथं साराणीयं वीति-
सादेत्वा एकमन्तं निसीदिसुण्

अप्पेकच्चे येन भगवाण् तेनञ्जलिं पणामेत्वा एक-
मन्तं निसीदिसुण् अप्पेकच्चे नामगोत्तं सावेत्वा एक-

मन्तं निसीदिसु॥अप्येकच्चे तुण्ही भूता एकमन्तं निसी-
दिसु॥ एकमन्तं निसीघो खो वेस्सवणो महाराजा
भगवन्तं एतदवोच॥

सन्ति हि भन्ते, उलारा यक्खा भगवतो अप्सन्ना॥
सन्ति हि भन्ते, उलारा यक्खा भगवतो पसन्ना॥
सन्ति हि भन्ते, मज्झिमा यक्खा भगवतो अप्सन्ना॥सन्ति
हि भन्ते, मज्झिमा यक्खा भगवतो पसन्ना॥सन्ति हि
भन्ते, नीचा यक्खा भगवतो अप्सन्ना॥सन्ति हि
भन्ते, नीचा यक्खा भगवतो पसन्ना॥

येभ्युयेन खो पन भन्ते, यक्खा॥अप्सन्ना येव
भगवतो॥

तं किस्स हेतु ?

भगवा हि भन्ते, पाणातिपाता वेरमणिया
धम्मं देसेति॥ अदिग्घादाना वेरमणिया धम्मं
देसेति॥ कामेसुमिच्छाचारा वेरमणिया धम्मं देसेति॥
मुसावादा वेरमणिया धम्मं देसेति॥ सुरामेरय मज्ज-
पमादट्टाना वेरमणिया धम्मं देसेति॥ येभ्युयेन खो
पन भन्ते, यक्खा॥अप्पटिविरता येव पाणातिपाता,
अप्पटिविरता अदिग्घादाना॥अप्पटिविरता कामेसु
मिच्छाचारा अप्पटिविरता मुसावादा॥अप्पटिविरता
सुरामेरय मज्जपमादट्टाना॥तेसं तं होति अप्पियं

जगन्नाथं, सन्ति हि मन्ते, भगवतो सत्त्वकाः॥ मरुडो
 चक्रवर्तिः पशुतां विनासकः॥ पशुसेवन्ति॥ अप्प-
 सद्वाणि अप्पविग्गोसानि॥ विजन्तव्वानि॥ मनुस्सुहाह-
 सेयुक्काति पट्टिसल्लान-सारुप्पनि॥ तत्थ सन्ति रूबारा
 यक्खा निवासिनो॥ ये इमस्मिं भगवतो पावचने अप्प-
 सन्ती॥ तैसं पसादाय॥ उग्गण्हातु भन्ते भगवा, आटा-
 नाटियं रक्खं॥ भिक्खुनं भिक्खुणीनं॥ उपासकानं
 उपासिकानं॥ गुत्तिया रक्खाय॥ अबिहिंसाय फासु-
 विहारायात्ति॥ अधिवासेसि भगवा तुण्हीभावेन॥
 अथ खो वेस्सवणो महाराजा भगवतो अधिवासनं
 विदित्वा॥ तायं वेलायं इमं आटानाटियं रक्खं
 अभासि॥

विपत्तिस्स नमत्थु, चक्खुमन्तस्स सिरोमतो॥
 सिखिस्सपि नमत्थु, सब्बभूतानुकम्पिनो॥
 वेस्सभुस्स नमत्थु, नहातकस्स तपस्सिनो॥
 नमत्थु ककुसन्धस्स, मारसेना पमद्दिनो॥
 कोणागमणस्स नमत्थु, ब्राह्मणस्स वुसीमतो॥
 कस्सपस्स नमत्थु, बिप्पमुत्तस्स सब्बधी॥
 अंगीरसस्स नमत्थु, सकयपुत्तस्स सिरोमतो॥
 यो इमं धम्ममदेसेसि, सब्बदुक्खा पनूवने॥

ये चापि विष्णुता लोके, यथाभूतं विवस्तिस्तुं
 ते जना अपितुभाषि, महन्ता वीतसारदं
 हितं देवमनुस्तानं, यं नमस्सन्ति, गोतमं
 विज्जाचरण सम्पन्नं महन्तं वीतसारदं
 यतो उगगच्छती सुरियो, आदिच्चो मण्डली महा
 यस्स चुगगच्छमानस्स, संवरीपि निरुज्जति
 यस्स चुगगते सुरिये, दिवसोति पवुच्चति
 रहदोपि तत्थ गम्भीरो, समुद्दो सरितोदको
 एवं न तत्थ जानन्ति, समुद्दो सरितोदको
 इतो सा पुरिमा दिसा, इति नं आचिक्खती जतो
 यं दिसं अभिपालेति, महाराजा यसस्सिसो
 गन्धब्बानं आधिपति, धतरट्टो इति नामसो
 रमती नच्चगोतेहि, गन्धब्बेहि पुरक्खतो
 पुत्तापि तस्स बहवो, एकनामाति मे सुतं
 असीतिं दस एको च, इन्दनामा महब्बला
 ते चापि बुद्धं, दिस्वान, बुद्धं आदिच्चबन्धूनं
 दुरतोव नमस्सन्ति, महन्तं वीतसारदं
 नमो ते पुरिसाज्ज, न मो ते पुरिसुत्तम

कुसलेन समेक्खसि॥ अमनुस्सापि तं वन्दन्ति
सुतं नेतं अभिण्हसो, तस्मा एवं वदेमसे जिनं वन्दथ
गोतमं जिनं वन्दाम गोतमं॥ विज्जाचरणसम्पन्नं
बुद्धं वन्दाम गोतमं॥

येन पेता पवुच्चन्ति, पिसुणा पिट्ठिमंसिका॥
पाणातिपातिनो लुद्धा, चोरा नेकतिका जना॥
इतो सा दक्खिणा दिसा, इति नं आचिक्खती जनो॥
यं दिसं अभिपालेति, महाराजा यसस्सि सो॥
कुम्भण्डानं आधिपति, विरूह्लो इति नाम सो॥
रमति नच्चगीतेहि, कुम्भण्डेहि पुरक्खतो॥
पुत्तापि तस्स बहवो, एकनामाति मे सुतं॥
असीति दस एको च, इन्दनामा महब्बला॥
ते चापि बुद्धं दिस्वान, बुद्धं आदिच्चबन्धुनं॥
यूरतोव नमस्सन्ति, महन्तं वीतसारदं॥
नमो ते पुरिसाञ्ज, नमो ते पुरिसुत्तमं॥

कुसलेन समेक्खसि॥ अमनुस्सापि तं वन्दन्ति सुतं
नेतं अभिण्हसो॥ तस्मा एवं वदेमसे जिनं वन्दथ गोतमं
जिनं वन्दाम गोतमं॥ विज्जाचरणसम्पन्नं बुद्धं वन्दाम
गोतमं॥

(३)

(५)

यत्थ चोग्गच्छति सुरियो, आदिच्चो मण्डली महा॥
 यस्स चोग्गच्छमानस्स, दिवसोपि निरुद्धञ्चि॥
 यस्स चोग्गते सुरिये, संवरोति पवुच्चति॥
 रहदोपि तत्थ गम्भोरो, समुदो सरितोदको॥
 एवं नं तत्थ जानन्ति, समुदो सरितोदको॥
 इतो सा पच्छिमा दिसा, इति नं आचिक्खति जनो॥
 यं दिसं अभिपालेति, महाराजा यसस्सिसो॥
 नागानं आधिपति, विरूपक्खो इति नामसो॥
 रमति नच्चगीतेहि, नागेहि पुरक्खतो॥
 पुत्तापि तस्स बहवो, एकनामाति मे सुतं॥
 असीति दस एको च, इन्दनामा महब्बला॥
 तेचापि बुद्धं दिस्वान, बुद्धं आदिच्चबन्धुनं॥
 दूरतोव नमस्सन्ति, महन्तं वोतसारदं॥
 नमो ते पुरिसाजञ्ज, नमो ते पुरिसुत्तम॥

कुसलेन समेक्खसि॥ अमनुस्सापि तं वन्दन्ति सुतं
 नेतं अभिण्हसो॥ तस्मा एवं वदेमसे जिनं वन्दथ
 गोतमं जिनं वन्दाम गोतमं॥ विज्जाचरणसम्पन्नं
 बुद्धं वन्दाम गोतमं॥

येन उत्तरकुरुरम्मा, महानेरु सुदस्सनो॥

मनुस्सा तत्थ जायन्ति, अममा अपरिग्गहा॥
 न ते बीजं पवपन्ति, न पि नीयन्ति नङ्गला॥
 अकट्टपाकिमं सालि, परिभुञ्जन्ति मानुसा॥
 अकणं अथुसं सुद्धं, सुगन्धं तण्डुफलं॥
 तुण्डीकीरे पचित्तवान, ततो भुञ्जन्ति भोजनं॥
 गाविं एकखुरं कत्वा, अनुयन्ति दिसो दिसं॥
 पसुं एकखुरं कत्वा, अनुयन्ति दिसो दिसं॥
 इत्थि वाहनं कत्वा, अनुयन्ति दिसो दिसं॥
 पुरिसवाहनं कत्वा, अनुयन्ति दिसो दिसं॥
 कुमारीवाहनं कत्वा, अनुयन्ति दिसो दिसं॥

ते याने अभिरूहिहत्वा सब्बा दिसा अनुपरियन्ति
 पचारा तस्स राजिनो॥

हत्थियानं अस्सयानं, दिब्बं यानं उपट्ठितं॥
 पासादा सिविका चैव, महाराजस्स यसस्सिनो॥
 तस्स च नगरा अहु, अन्तलिक्खे सुमापिता॥

आढानाढा कुसिनाढा परकुसिनाढा नाटपुरिया
 परकुसितनाढा॥

उत्तरेन कपीवन्तो ःजनोघमपरेनच॥ निवनव-
 तियो अम्बर अम्बरवतियो आलकमन्दानाम

जराधानी॥कुवेरस्स खो पन मारिस महाराजस्स
 विसाणा नाम राजधानी॥तस्मा कुवेरो महाराजा
 वेस्सवणोति पवुच्चति॥पच्चेसन्तो पकासेन्ति ततोला
 तत्तला ततो तला॥भोजसि तेजसि ततो जसि सरोराजा
 अरिट्ठो नेमि ॥ रहदोपि तत्थ घरणी नाम॥
 यतो मेघा पवस्सन्ति वस्सा यतो पतायन्ति॥सभापि
 तत्थ भगलवतो नाम यत्थ यक्खा पयिरुपासन्ति॥

सत्थ निच्चफला रुक्खा, नानादिजगण युता॥
 मयूरकोञ्चाभिरुदा, कोकिलाभि हि वग्गुभि॥
 जीवंजीवकसद्देत्थ, अथो ओट्टुव चित्तका॥
 कुकुत्थका कुलीरका, वने पोक्खरसातका॥
 सुकसालिकसद्देत्थ, दण्डमानवकानि च॥
 सोभति सब्बकालं सा, कुवेरनलनी सदा॥
 इतो सा उत्तरा दिसा, इति नं आचिक्खति जनो॥
 यं दिसं अभिपालेति, महाराजा यसस्सि सो॥
 यक्खानं आधिपति, कुवेरो इति नाम सो॥
 रमति नच्चगीतेहि, यक्खेहि पुरक्खतो॥
 पुत्तापि तस्स बहवो, एकनामति मे सुतं॥
 असोति दस एको च, इन्दनामा महब्बला॥

ते चापि बुद्धं दिस्वान, बुद्धं आदिच्चबन्धुनं॥
दूरतोव नमस्सन्ति, महन्तं वीतसारदं॥
नमो ते पुरिसाजञ्ज, नमो ते पुरिसुत्तम॥

कुसलेन समेक्खसि॥ अमनुस्सापि तं वन्दन्ति सुतं
नेतं अभिण्हसो॥ तस्मा एवं वदेमसे जिनं वन्दथ
गोतमं जिनं वन्दाम गोतमं॥ विज्जाचरणसम्पन्नं
बुद्धं वन्दाम गोतमन्ति॥ अयं खो सा मारिस आटा-
नाटिया रक्खा॥ भिक्खूनं भिक्खुणीनं॥ उपासकानं
उपासिकानं॥ गुत्तिया रक्खाय अविहिंसाय फासु-
विहारायाति॥

यस्स कस्सचि मारिस॥ भिक्खुस्स वा भिक्खुणीया
वा, उपासकस्स वा उपासिकाय वा॥ अयं आटा-
नाटिया रक्खा॥ सुगहीता भविस्सति समत्ता परिया-
पुता॥ तञ्चे अमनुस्सो॥ यक्खो वा यक्खणी वा॥ यक्ख
पोतको वा यक्खपोतिका वा॥ यक्खमहामत्तो वा यक्ख-
पारिसज्जो वा यक्खपचारो वा॥ गन्धब्बो वा गन्धब्बी
वा॥ गन्धब्बपोतको वा गन्धब्बपोतिका वा॥
गन्धब्बमहामत्तो वा गन्धब्बपारिसज्जो वा गन्धब्ब
पचारोवा॥ कुम्भण्डो वा कुम्भण्डी वा॥ कुम्भण्डपोतको
वा कुम्भण्डपोतिका वा॥ कुम्भण्डमहामत्तो वा

(६)

कुम्भण्डपारिसज्जो वा कुम्भण्डपचारो वा ॥ नागो वा
 नागिनी वा ॥ नागपोतको वा नागपोतिका वा ॥
 नागमहासत्तो वा नागपारिसज्जो वा नागपचारो
 वा ॥ पवुट्ट चित्तो ॥ मच्चन्तं वा अनुसच्चेय्य ॥ ठितं वा
 उपतिट्ठेय्य ॥ निसिन्नं वा उपनिसीदेय्य ॥ निपन्नं वा
 उपनिग्जेय्य ॥ न मे सो मारिस अमनुस्सो लभेय्य ॥
 गामेसु वा निगमेसु वा ॥ सक्कारं वा गरुकारं वा ॥
 न मे सो मारिस अमनुस्सो लभेय्य ॥ आलकमन्दाय
 राजधानिया वत्थुं वा बासं वा ॥ न मे सो मारिस
 अमनुस्सो लभेय्य ॥ यक्खानं समितिं गत्तुं ॥ अपिस्सुणं
 मारिस अमनुस्सा ॥ अनक्य्हम्पि नं करेय्युं अविवय्हं ॥
 अपिस्सुणं मारिस अमनुस्सा ॥ अत्ताहिपि परिपुण्णाहि
 परिभासाहि परिभासेय्युं ॥ अपिस्सुणं मारिस
 अमनुस्सा ॥ रिक्तं म्पि पत्तं सीसे निक्कुज्जेय्युं ॥
 अपिस्सुणं मारिस अमनुस्सा ॥ सत्तधापिस्स दुद्धं फा-
 लेय्युं ॥ सन्तिहि मारिस अमनुस्सा चण्डा रुद्धा रभसा ॥
 ते नेव महाराजानं आदियन्ति ॥ न महाराजानं पुरि-
 सकानं आदियन्ति ॥ न महाराजानं पुरिसकानं पुरि-
 सकानं आदियन्ति ॥ ते खो ते मारिस अमनुस्सा ॥
 महाराजानं अवरुद्धानाम वुच्चन्ति ॥ सेय्यथापि मारिस

रञ्जो मागधस्स विजिते चोरा॥ते नेव रञ्जो मागधस्स
 आदियन्ति॥न रञ्जो मागधस्स पुरिसकानं आदि-
 यन्ति॥नरञ्जो मागधस्स पुरिसकानं पुरिसकानं आदि-
 यन्ति॥ते खो ते मारिस महाचोरा॥रञ्जो मागधस्स
 अवरुद्धानाम वुच्चन्ति॥एवमेव खो मारिस सन्ति हि
 अमनुस्सा चण्डा रुद्दा रभसा॥ते नेव महाराजानं आदि-
 यन्ति॥न महाराजानं पुरिसकानं आदियन्ति न महा-
 राजानं पुरिसकानं पुरिसकानं आदियन्ति॥ ते खो ते
 मारिस अमनुस्सा॥महाराजानं अवरुद्धानाम वुच्च-
 न्ति॥यो हि कोचि मारिस अमनुस्सो॥यक्खो वा
 यक्खिणी वा॥यक्खपोतको वा यक्खपोतिका वा॥
 यक्खमहामत्तो वा यक्खपारिसज्जो वा यक्खपचारो
 वा॥गन्धब्बो वा गन्धब्बो वा॥गन्धब्बपोतको वा
 गन्धब्बपोतिका वा॥गन्धब्बमहामत्तो वा गन्धब्ब-
 पारिसज्जो वा गन्धब्बपचारो वा॥कुम्भण्डो वा
 कुम्भण्डो वा॥कुम्भण्डपोतको वा कुम्भण्डपोतिका
 वा॥कुम्भण्डमहामत्तो वा कुम्भण्डपारिसज्जो वा
 कुम्भण्डपचारो वा॥नागो वा नागिनी वा॥नागपोतको
 वा॥नागपोतिका वा॥नागमहामत्तो वा नागपारि-
 सज्जो वा नागपचारो वा॥पडुट्टु चित्तो॥भिव्खुं वा

भिक्खुणीं वा॒ उपासकं वा उपासिकं वा॒ गच्छन्तं वा
 अनुगच्छेय्य॒ ठितं वा उपतिट्ठेय्य॒ निसिन्नं वा उप-
 निसीदेय्य॒ निपन्नं वा उपनिपज्जेय्य॒ इमेसं यक्खानं
 महायक्खानं॒ सेनापतीनं महासेनापतीनं॒ उज्झापेतब्बं
 विक्कन्दितब्बं विरवितब्बं॒ अयं यक्खो गण्हाति॒ अयं
 यक्खो आविसति॒ अयं यक्खो हेठेति॒ अयं यक्खो
 विहेठेति॒ अयं यक्खो हिंसति॒ अयं यक्खो विहिंसति॒
 अयं यक्खो नमुच्चतीति॒ कतमेसं यक्खानं महा-
 यक्खानं॒ सेनापतीनं महासेनापतीनं॒

इन्दो सोमो बरुणो च, भारद्वाजो पजापति॒
 चन्दनो कामसेट्ठो च, किन्नुघण्डु निघण्डु च॒
 पणादो ओपमञ्जो च, देवसूतो च मातली॒
 चित्तसेनो च गन्धब्बो, नलो राजा जनेसभो॒
 सातागिरो हेमवतो, पुण्णको करतियो गुलो॒
 सीवको मुचलिन्दो च, वेस्सामित्तो युगन्धरो॒
 गोपालो सुप्पगेधोच, हिरिनेत्ती च मन्दियो॒
 पन्नालच्चण्डो आलवको पज्जुसो सुमनो सुमुखो दधीमुखो
 मणिमाणोचरो दीघो, अथो सेरिस्सको सह॒
 इमेसं यक्खानं महायक्खानं॒ सेनापतीनं महासेना-
 पतीनं॒ उज्झा पेतब्बं विक्कन्दितब्बं, विरवितब्बं॒

अयं यक्खो गण्हाति॥अयं यक्खो आविसति॥अयं
यक्खो हेठेति॥अयं यक्खो विहेठेति॥अयं यक्खो हिं-
सति॥अयं यक्खो विहिंसति॥अयं यक्खो नमुच्चन्तीति॥
अयं खो !सा मारिस आटानाटिया रक्खा॥भिव्खूनं
भिव्खुणीनं॥ उपासकानं उपासिकानं॥ गुत्तिया
रक्खाय अविहिंसाय फासुविहारायाति॥

हन्दच'दानि मयं मारिस गच्छाम॥बहुकिच्चा
मयं बहुकरणीयाति॥यस्स'दानि तुम्हे महाराजानो
कालं मञ्जथाति॥अथ खो चत्तारो महाराजा उट्टाया-
सना॥भगवन्तं अभिवादेत्वा पदक्खिणं कत्वा तत्थे-
वन्तरधायिसु॥ते'पि खो यक्खा उट्टायासना॥अप्पे-
कच्चे भगवन्तं अभिवादेत्वा पदक्खिणं कत्वा तत्थेवन्त-
रधायिसु॥अप्पेकच्चे भगवता सद्धिं सम्मोदिंसु॥
सम्मोदनीयं कथं साराणीयं वीतिसारेत्वा तत्थेवन्त-
रधायिसु॥अप्पेकच्चे येन भगवा॥तेनञ्जलिं पणामेत्वा
तत्थेवन्तरधायिसु॥अप्पेकच्चे नामगोत्तं सावेत्वा
तत्थेवन्तरधायिसु॥अप्पेकच्चे तुण्हीभूता तत्थेवन्त-
रधायिसु'ति॥

प्रथम भाणवारं निट्ठितं

(तृतीय भाणवारो)

अथ खो भगवा तस्सा रत्तिया अच्चयेत्त भिक्खु
 आमन्तेसि॥ इमं भिक्खवे रत्ति चत्तारो महाराजा
 महत्तिया च यक्खसेनाय॥ महत्तिया च गग्घबसेनाय॥
 महत्तिया च कुम्भण्डसेनाय॥ महत्तिया च नागसेनाय॥
 चतुहिसं रक्खं ठपेत्वा ॥ पे.
 (पथम भाणवारं सत्तिसं) ❊

अथ खो भिक्खवे चत्तारो महाराजा उट्टाया-
 सना॥ मं अभिवादेत्वा पदक्खिणं कत्वा तत्थेवन्तर-
 धायिसु॥ अप्पेकच्चे मम सत्तिसं सम्मोदिसु॥ सम्मोदनीयं
 कथं साराणीयं वीतिसारेत्वा तत्थेवन्तरधायिसु॥
 अप्पेकच्चे येना 'हं॥ तेनंजलिं पणामेत्वा तत्थेवन्तर-
 धायिसु॥ अप्पेकच्च नाम गोत्तं सारेत्वा तत्थेवन्तर-
 धायिसु॥ अप्पे कच्चे तुण्हीभूता तत्थेवन्तरधायिसु॥ ति
 उग्गण्हाथ भिक्खवे आटानाटियं रक्खं॥ परिया-
 पुण्णथ भिक्खवे आटानाटियं रक्खं॥ धारेथ भिक्खवे
 आटानाटियं रक्खं॥ अत्थ संहिताथ भिक्खवे आटा-

❊ अरु सब्बं प्रथम भाणवारमा जत्तं

नाटिया रक्खाॐ भिक्खूनं भिक्खुणीनंॐ उपासकानं
 उपासिकानंॐ गुत्तिया रक्खाय अविहिंसाय फासु विहा-
 राया'तिॐ इदमोच भगवा अत्तमना ते भिक्खु
 भगवतो भासितं अभिनन्दुन्तिॐ

आटानाटिय सुत्तं निट्ठितं

साधु ! साधु !! साधु !!!

Dhamma.Digital

किनभने भगवान हिंसा नगर्ने धर्मोपदेश गर्नु हुन्छ, चोरी नगर्ने धर्मोपदेश गर्नु हुन्छ, व्यभिचार नगर्ने धर्मोपदेश गर्नु हुन्छ, फूठा कुरा नगर्ने धर्मोपदेश गर्नु हुन्छ, मद्यपान नगर्ने धर्मोपदेश गर्नु हुन्छ । भन्ते ! जुन यी यक्षहरू जीर्वाहिंसावाट विरत छैन, चोरीवाट विरत छैन, व्यभिचारवाट विरत छैन, असत्य भाषणवाट विरत छैन, सुरापानवाट विरत छैन तिनीहरूलाई यो धर्मोपदेश अप्रिय र मनका लागि प्रतिकूल जस्तो हुन्छ । भन्ते, भगवान बुद्धका श्रावकहरू जंगलमा एकान्तवास गर्दछन्... । वहाँ जुन ठूठूला यक्षहरू बस्दछन्, तिनीहरू भगवान बुद्धको यस प्रवचनवाट प्रसन्न हुने पनि छन् अप्रसन्न हुने पनि छन् । भन्ते ! ती अप्रसन्न हुने यक्षहरूवाट भिक्षुहरू, भिक्षुणीहरू, उपासकहरू उपासिकाहरूको रक्षा, अ-पीडा र सुख पूर्वक विहारको लागि तिनीहरूलाई प्रसन्न राख्न भगवान बुद्धवाट आटानाटिय रक्षाको उपदेश होस् ।

भगवान बुद्धवाट यो निवेदन मौन भाववाट स्वीकार गर्नु भयो । अनि वैश्रवण महाराजले भगवान बुद्धको मौन स्वीकृतिलाई जानिकन त्यसवेला यो आटानाटिय रक्षा भने-

सात बुद्धहरूलाई नमस्कार

चक्षुमान श्रीसम्पन्न विपस्वी बुद्धलाई नमस्कार छ । सबै भूत प्राणी प्रति अनुकम्पा राख्नु हुने शिखी बुद्धलाई नमस्कार छ ॥१॥

स्नातक तपस्वी विश्वभू बुद्धलाई नमस्कार छ । मार सेना

छिन्न भिन्न गुण हुने ऋकुच्छन्द बुद्धलाई नमस्कार छ ॥२॥

ब्रह्मचारी कोणागमन बुद्धलाई नमस्कार छ । सबै प्रकार-
बाट विमुक्त हुनु भएका काश्यप बुद्धलाई नमस्कार छ ॥३॥

जसले सबै दुःखको नाश गरिदिने धर्मको उपदेश गरे त्यस
आंगिरस श्रीसम्पन्न शाक्यपुत्र बुद्धलाई नमस्कार छ ॥४॥

जसले अरू अरू यथार्थ ज्ञानलाई जानिकन निर्वाण लाभ
गरे ती सबै महान आश्रव रहितहरू सुन्नु होस् ॥५॥

उनि देव मनुष्यको हितको लागि हुनु हुन्छ । उनि विद्या
र आचरण सम्पन्न, महान र निर्भय गौतमलाई नमस्कार
म गर्दछु ।

चार महाराजाहरूको वर्णन

धृतराष्ट्र जहाँबाट महान मण्डल भएको आदित्य सूर्य
उदय हुन्छ, जुन सूर्यको उदयबाट रात नष्ट हुन्छ, जुन सूर्यको
उदय भए पछि दिन कहलाउन थाल्दछ, त्यहाँ एउटा गम्भीर
जलाशय, नदीहरूको पानि भएको समुद्र छ । त्यसलाई नदीको
पानि भएको ठाउँ समुद्र भनेर जानिन्छ । यहाँबाट यो पूर्व
दिशामा छ, यसरी त्यसको विषयमा मानिसहरू भन्दछन् । यसै
दिशालाई उनि यशस्वी महाराजा पालन गर्नु हुन्छ । उनि
गन्धर्वको अधिपति हुन्, उनको नाउँ धृतराष्ट्र हो । उनि
गन्धर्वहरूको सामुने रहेर नृत्य गीत गर्दछन्, उनको घेरै
छोराहरू एकै नामका छन् भन्ने सुनिन्छ । अनि एकानब्ये
महाबली इन्द्र नाउँका छोराहरू छन् । हेर, तिनीहरू पनि
बुद्ध, आदित्य वंशज निर्भय महान बुद्धलाई टाढैबाट नमस्कार

आटानाटिय सूत्र

यस्तो मैलेसुनें ।

एक समय भगवान बुद्ध राजगृहको गृधकूट पर्वतमा बस्नु भएका थिए । त्यसवेला चारै महाराजहरू आआफना यक्षहरू, गन्धर्वहरू, कूश्माण्डहरू र नागहरू ठूला सेना संगै लिएर, चारै दिशाहरूमा रक्षकहरू बसालेर, योद्धाहरूको टोलिहरूलाई नियुक्त गरेर रात बिति सकेपछि प्रकाशमान भइकन सारा गृधकूट पर्वतलाई प्रकाशित गर्दै जहाँ भगवान बुद्ध थिए, त्यहाँ गए । त्यहाँ गइकन भगवान बुद्धलाई अभिवादन गर्दै एक छेउमा बसे । कोही भगवान बुद्धसंग संमोदन गर्दै, कोही भगवान बुद्धलाई बित्ति गर्दै, कोही नाउँ र गोत्र सुनाएर, कोही त्यसै चुपचापै एका तिर बसे ।

आटानाटिय रक्षा

एका तिर बसेका वैश्रवण (कुबेर) महाराजले भगवान बुद्धसंग प्रार्थना गरे— “भन्ते भगवान! कोही कोही ठूला यक्ष तपाईंमा अश्रद्धावान (अप्रसन्न) हुन्छन्, कोही श्रद्धावान हुन्छन् । कोही मध्यम यक्षहरू, कोही निम्न यक्षहरू अश्रद्धावान् हुन्छन्... भन्ते कोही... श्रद्धावान हुन्छन् । भन्ते ! जुन यी यक्षहरू अप्रसन्न छन्, त्यसको कारण के हो ?...”

गरेर भन्दछन्— हे पुरुष श्रेष्ठ ! हे पुरुषोत्तम ! तपाईंलाई
 हाम्रो नमस्कार छ । तपाईं राम्ररी कुशल पूर्वक समीक्षा गर्नु
 हुन्छ, यसै कारण यस्तो भनिएको हो, जिन गौतमलाई
 नमस्कार गर ! हामी जिन (विजयी) गौतमलाई नमस्कार
 गर्दछौं । विद्या र आचरण सम्पन्न गौतम बुद्धलाई हामी
 नमस्कार गर्दछौं ॥१-१४॥

विरुढक : जीव हिंसा गर्ने, रुद्र (कठोर), चोर, शठ र
 चुगलि गर्ने, पछाडीबाट निन्दा गर्ने प्रेतजन भनिन्छ । तिनीहरू
 जहाँ वस्दछन् त्यो ठाउँ यहाँबाट दक्षिण दिशामा पर्दछ—
 यसरी मानिस भन्दछन् । त्यस दिशालाई यसै यशस्वी
 महाराज पालन गर्नु हुन्छ । उनि कूरमाण्डहरूको अधिपति
 हुन्— उनको नाउँ विरुढक हुन् । उनका धेरै छोराहरू एक
 नामक छन् ... एकानव्ये महाबलि इन्द्र नाउँका छोराहरू
 छन् । हेर, तिनीहरू पनि बुद्ध आदित्य वंशका निर्भय महान
 बुद्धलाई टाढैबाट नमस्कार गरेर भन्दछन्— हे पुरुष श्रेष्ठ, हे
 पुरुषोत्तम ! तपाईंलाई हाम्रो नमस्कार छ । तपाईं कुशल
 समीक्षा गर्नु हुन्छ । यसै कारण यस्तो भनिएको हो, जिन
 गौतमलाई नमस्कार गर । हामी जिन (विजयी) गौतमलाई
 नमस्कार गर्दछौं । विद्या र आचरण सम्पन्न गौतम बुद्धलाई
 हामी नमस्कार गर्दछौं ॥१५-२१॥

विरुपाक्ष : जहाँ महान् मण्डल भएको आदित्य सूर्य अस्त
 हुन्छ, जसको अस्त भएपछि दिन नष्ट हुन्छ । जुन सूर्यको अस्त
 भएपछि रात कहलाउँछ । त्यहाँ एउटा गम्भीर जलाशय

नदीहरूको समुद्र छ । त्यसलाई नदीको पानि भएको समुद्र भनेर जानिन्छ । यहाँबाट यो पश्चिम दिशामा छ, यसरी त्यसको विषयमा मानिसहरू भन्दछन् । यसै दिशालाई उनि यशस्वी महाराजा पालन गर्नु हुन्छ । उनि नागहरूको अधिपति, उनको नाउँ विरुषाक्ष हो । उनि नागहरूको अधि भएर नृत्य गीतमा रमण आनन्द मनाउँछन् । उनका धेरै एक नामका छोराहरू छन् भन्ने सुनिन्छ । अनि एकानव्ये महावलि इन्द्र नाउँका छोराहरू छन् । हेर, तिनीहरू पनि बुद्ध आदित्य वंशज निर्भय महान बुद्धलाई टाढैबाट नमस्कार गरेर भन्दछन्— हे पुरुष श्रेष्ठ ! हे पुरुषोत्तम ! तपाईंलाई हाम्रो नमस्कार छ । तपाईं राम्ररी कुशल पूर्वक समीक्षा गर्नु हुन्छ, यसै कारण यस्तो भनिएको हो, जिन गौतमलाई नमस्कार गर । हामी जिन गौतमलाई नमस्कार गर्दछौं । विद्या र आचरण सम्पन्न गौतम बुद्धलाई हामी नमस्कार गर्दछौं ॥२२-२६॥

वैश्रवण— जहाँ रमाइलो उत्तर-कुरु र सुदर्शन सुमेरु पर्वत छन्, जहाँ परिग्रह-रहित ममता-रहित मानिसहरू उत्पन्न हुन्छन्, त्यहाँ तिनीहरू न त बीज आरोपण गर्दछन् न त हलो जोत्ने काम गर्दछन् । तिनीहरू अकृष्ट-पच्य (आफै उत्पन्न हुने) शालीको खाना खान्छन् । कन र भूस नभएको, शुद्ध र सुगन्धित चामललाई दूधमा पकाएर भोजन गर्दछन् । तिनीहरू गोरुको सवारीमा नै सबै तिर जाने गर्दछन् । पशुको सवारीमा सबै तिर जाने गर्दछन् । स्त्री वाहन... पुरुष वाहन गरेर सबै तिर जाने गर्दछन् । कुमार... कुमारी वाहन गरेर

सबै तिर जाने गर्दछन् । उन राजाको सेवामा सवारीमा सवार
 भएर सबै दिशामा जाने गर्दछन् । उन यशस्वी महाराजसंग
 हस्तियान, अश्वयान र दिव्ययान प्रासाद र शिविकाहरू छन् ।
 उनको आठानाटा, कुसिनाटा, परकुसिनाटा, नाटपुरिया,
 परकुसितनाटा भन्ने नगर अंतरिक्षमा बनेका छन् । त्यसको
 उत्तरमा कपीवन्त र अर्को तिर जनौघ र अरू अरू उन्नानव्ये
 नगरहरू छन् । त्यस्तै अम्बर अम्बरवती भन्ने नगरहरू छन् ।
 उनको आलकमन्दा भन्ने राजधानी छ । मार्ष ! कुबेर महारा-
 जाको निसाना भन्ने राजधानी छ । यसै कारण कुबेर
 महाराजलाई वेस्सवण (वैश्रवण) भनिन्छ । ततोला, तत्तला,
 ततोतला, ओजसि, ततोजसि, अरिष्टनेमि, सूर राजा अन्वेषण
 गर्दै प्रकाशित भइरहन्छन् । त्यहाँ धरणी भन्ने एक सरोवर छ
 जसको जल लिएर मेघ वृष्टि गर्दछ र जहाँवाट वृष्टि प्रसारित
 हुन्छ । जुन सभामा यक्षहरू एकत्रित हुन्छन्, त्यो सभालाई
 सागलवती (भागलवती) भनिन्छ । त्यहाँ नाना प्रकारका
 चराहरू सधैं फल हुने रूखमा बसिरहेका हुन्छन् । मयूर, क्रौञ्च,
 कोकिल आदि चरा चुरुंगी मधुर स्वरले गाइरहेका हुन्छन् । त्यहाँ
 जीवजीवक भन्ने चराहरूको शब्द र फेरि आठौं चित्तक भन्ने
 चराहरूको शब्द पनि गुंजी रहन्छ । वनहरूमा कुकुत्थक, कुलीरक,
 पोक्खर सातक, शुक, सारिक, दण्डमानवक र बक कुजिरहन्छन् ।
 त्यहाँ सधैं सधैं कुबेरको नलिनी शोभायमान भइरहेको हुन्छ ।
 यहाँवाट उत्तर दिशामा छन्— यसरी मानिसहरू भन्दछन् ।
 जुन दिशालाई उति यशस्वी महाराजाले पालन गरिराखेको

छ । उनि यक्षहरूको अधिपति, उनको नाउँ वैश्रवण हो । उनि यक्षहरूको अधि भएर नृत्य गीतमा रमण आनन्द मनाउँछन् । उनका घेरै एक नामका छोराहरू छन् भन्ने सुनिन्छ । अनि एकानब्ये महाबलि इन्द्र नाउँका छोराहरू छन् । हेर, तिनीहरू पनि बुद्ध सूर्य वंश निर्भय महान बुद्धलाई टाढैबाट नमस्कार गरेर भन्दछन्— हे पुरुष श्रेष्ठ ! हे पुरुषोत्तम ! तपाईंलाई हाम्रो नमस्कार छ । तपाईं राम्ररी कुशलपूर्वक समीक्षा गर्नु हुन्छ, यसै कारण यस्तो भनिएको हो, जिन गौतमलाई नमस्कार गर । हामी जिन गौतमलाई नमस्कार गर्दछौं । विद्या र आचरण सम्पन्न गौतम बुद्धलाई हामी नमस्कार गर्दछौं ॥३०-५०॥

रक्षा नमान्ने यक्षहरूलाई दण्ड

मार्घ ! यो आटानाटिय रक्षा भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक, उपासिकाहरूको रक्षाको लागि हो । जुन भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक उपासिका यस आटानाटिय रक्षालाई ठीक सँग पढ्नेछ, धारण गर्नेछ त्यसको पछाडी यदि अमनुष्य, यक्ष, यक्षिणी, यक्षको बच्चा, यक्षको बच्ची, यक्षको महामात्य, यक्षको पार्षद, यक्षकाको सेवक; गन्धर्व, गन्धर्वा, गन्धर्वको बच्चा, गन्धर्वको बच्ची, गन्धर्वको महामात्य, गन्धर्वको पार्षद, गन्धर्वको सेवक; कूष्माण्ड, कुष्माण्डा, कुष्माण्डको बच्चा, कुष्माण्डको बच्ची, कुष्माण्डको महामात्य, कुष्माण्डको पार्षद, कुष्माण्डको सेवक; नाग, नागिनी, नागको बच्चा, नागको बच्ची, नागको महामात्य, नागको पार्षद, नागको सेवक खराब

चित्तवाट चलन, खडा हुन, बैठन र सुत्त गरे मार्ष ! ती अमनुष्यले मेरो गाउँमा वा निगममा सत्कार पाइने छैन । मार्ष ! (त्यसरी आटानाटीय सूत्र धारण पालन गर्नेहरूको पछाडी पर्ने) यी अमनुष्यहरूले मेरो आलकमन्दा भन्ने राजधानीमा बस्न पाउने छैन । न त त्यो यक्षहरूको समितिमा जान सकिनेछ । मार्ष, अरु अमनुष्यहरूले त्यो संग खाने र लिने दिने सम्बन्ध चुंडाल्नेछ । तिनीहरूको धेरै परिहास गर्नेछ, खालि भाँडोले उसको टाउको छोपी दिनेछ । उसको टाउको सात टुक्रा पारिदिनेछ ।

मार्ष ! कैयौं अमनुष्यहरू चण्ड, रौद्र र तेज स्वभावको हुन्छन् । तिनीहरू न त महाराजाहरूलाई मान्दछन्, न त उनका आफ्ना आधिकारीहरूलाई, अधिकारीहरूको पनि अधिकारीहरूलाई मान्दछन् । मार्ष ! ती अमनुष्यहरूलाई महाराजहरूको विद्रोही भनिन्छ । मार्ष ! जस्तो कि मगध-राजाको राज्यमा जुन डाकूहरू हुन्छन्, तिनीहरू न त राजालाई मान्दछन् । न त राजाको अधिकारीहरूलाई मान्दछन् । यी महाचोर डाकूहरूलाई राजाको विद्रोही भनिन्छ । त्यस्तै मार्ष ! यी चण्ड, रुद्र र अमनुष्यहरू हुन्छन् ।

प्रबल यक्षहरूको नाम स्मरण

मार्ष ! यदि कुनै अमनुष्य यक्ष यक्षिणी, यक्षको वच्चा, यक्षको वच्ची, यक्षको महामात्य, यक्षको पार्षद, यसको सेवक ; त्यस्तै गन्धर्व... कुम्भण्ड... नाग नागिनी, नागको वच्चा, नागको वच्ची, नागको महामात्य, नागको पार्षद, नागको

सेवकहरू मध्ये जब कोई द्वेषयुक्त चित्तवाट भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक, उपासिकाको पछि पन्यो भन्ने यी यक्षहरूको महायक्षहरू, सेनापतिहरू र महासेनापतीहरूको नाउँ लिनु पर्दछ, (तिनीहरूको नाउँको) डर दिनु पर्दछ, यस यक्षले समात्यो, यो यक्ष शरीरमा प्रवेश गर्‍यो, यसले सताइ रहेछ, घेरै सताइ रहेछ भनेर चिच्याउनु पर्दछ । यी यक्षहरूले यसरी समाते, डराए भन्ने कुन कुन यक्षहरू, महायक्षहरू, सेनापतिहरू र महासेनापतिहरूको नाउँ लिनु पर्दछ ?

इन्द्र, सोम, वरुण, भारद्वाज, प्रजापति, चन्दन, काम-श्रेष्ठ, घण्डु र निर्घण्डु, प्रणाद, औपमन्यव, देवसूत मातली, गन्धर्व चित्तसेन र देवसूत्र राजा नल, सातागिर, हैमवत, पूराणक, करती, गुल, शिवक, मुचलिन्द, वैश्वामित्र, युगन्धर, गोपाल, सुप्परोध, हिरि, नेत्ति, मन्दिय, पञ्चाल चण्ड आलवक, पर्जन्य, सुमन, सुमुख, दधिमुख, मणिभद्र, मणिचर, दीर्घ र सेरिसिक यी यक्षहरूको नाउँ लिनु पर्दछ । यस यक्ष, गन्धर्व, कुम्भण्ड र नागले समात्यो भनेर यी यक्षहरूको नाउँ लिइकन सुनाउनु पर्दछ ॥५१-५४॥

मार्ष ! यो आटानाटिय रक्षा भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक, उपासिकाहरूका लागि हुन् । मार्ष ! अब हामी जान्छौं । हामीहरूको थुप्रै काम छ । घेरै काम गर्नु छ ।

महाराजहरू, जसरी तपाईंहरू उचित ठान्नु हुन्छ, त्यस्तो गर ।

अनि चारै महाराजहरू आसनबाट उठेर गए... अन्तर्धान

भए । ती यक्षहरू पनि उठेर गए... अन्तर्धान भए ।

प्रथम भागवार समाप्त

आटानाटिय रक्षाको पुनरावृत्ति

अनि भगवान बुद्धले रात बितिसके पछि भिक्षुहरूलाई सम्बोधित गर्नु भयो—

भिक्षुहरू ! रातमा चार महाराजाहरू... जहाँ म थिएँ त्यहाँ आए । ...आएर...बसे । ...वैश्रवण महाराजाले भने— भन्ते ! कैयौँ ठूलूला यक्षहरू बुद्ध प्रति अप्रसन्न छन्... किनभने बुद्ध हिंसा विरतिको उपदेश दिनुहुन्छ ।... यस्ता अप्रसन्न यक्षबाट रक्षाका लागि महायक्षहरू... सेनापतिहरू... महासेनापतिहरूको नाउँ लिनु पर्दछ... भनेर आसनबाट उठेर अन्तर्धान भए । ...

भिक्षुहरू ! आटानाटिय रक्षालाई पढ, ग्रहण गर, धारण गर । भिक्षुहरू ! आटानाटिय रक्षा भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक उपासिकाहरूको रक्षा, अपीडा, अविहिंसा र सुखपूर्वक विहारको लागि सार्थक छ ।

भगवान बुद्धले यो कुरा भन्नु भयो । भिक्षुहरूले संतुष्ट भएर भगवान बुद्धको भाषणलाई अभिनन्दन गरे ।

द्वितीय भागवार समाप्त

लेखकका प्रकाशित पुस्तकहरू

१. महास्वप्न जातक	(नेपाल भाषा)
२. मणिचूड जातक	"
३. बौद्ध स्तोत्र	"
४. त्रिरत्न गुण	(नेपाली भाषा)
५. बौद्ध पद्धति	"
६. निर्धनता नै पापको मूल हो	"
७. सोह्र महास्वप्नको फल	"
८. धर्मचक्र सूत्र	"
९. त्यागमय गृहस्थ जीवन	"
१०. पूजा-विधि	"
११. आटानाटिय सूत्र	"

मुद्रक ।

मदन प्रिन्टिंग प्रेस,

बालकुमारी,

काठमाडौं, नेपाल ।